Сложно съчинено изречение

Упражнение

Съчинителните връзки служат за свързване на синтактично равноправни думи в простото изречение и равноправни прости изречения в състава на сложното. **Видове съчинителни връзки:**

- **съюзни** – осъществяват се с помощта на т.нар. съчинителни съюзи: *и, или, но, ни, нито, та, па, а, ала, ама, обаче, ли – или, дали – или, ту – ту* и др.
- **безсъюзни** – осъществяват се без помощта на съюз и се отделят с паузи в устната реч и със запетаи в писмената реч (напр. *Смееше се силно, гръмко...*).

Простите изречения в състава на сложното изречение са равнопоставени и могат да съществуват самостоятелно. Те се свързват помежду си със съчинителен съюз или се отделят със запетая.

Сложното съчинено изречение е вид сложно изречение, в което отделните прости изречения са равнопоставени помежду си: никое не е синтактично зависимо от друго, нито пък е по-важно от друго. Простите изречения в състава на сложното съчинено се свързват както еднородните части – чрез съчинителни съюзи или безсъюзно (*Падна, удари се, но се смее*).

1. Кой съюз не е съчинителен?

А) или
Б) но
В) щом
Г) ала

2. Кое изречение НЕ е сложно съчинено?

А) Забравих прозореца отворен и папагалът излетял нанякъде.
Б) Дали ще намеря информацията в учебника, или ще ходя в библиотеката?
В) Аз вече знаех, че няма да ме пуснат на кино.
Г) Окачих плана на стената, но не го погледнах цяло лято

3. В кой ред връзката между думите НЕ е съчинителна?

А) висок, но слаб
Б) узряла диня
В) ние и те
Г) ни кисел, ни солен

4. Колко съчинителни връзки има в изречението?
Над полето грее ясното слънце, прелитат пчели и ухае на лято.

А) една
Б) две
В) три
Г) четири

5. В кой ред изречението НЕ е сложно съчинено?

А) Марина стоеше мълчаливо пред киното и чакаше приятелките си.
Б) Много се измори, седна и бързо заспа пред прага на къщата.

В) Срещата им беше край голямата каменна чешма в края на улицата.

Г) Светлин поискал съвет, а тя не му обърнала никакво внимание.

6. В кое изречение свързването е безсъюзно?

А) Станах рано и тръгнах за училище.
Б) Вече е 10 часа, но все още ми се спи.
В) Навреме ли ще се приберeш, или ще закъснееш?
Г) Летяха пеперуди, наоколо ухаеше на пролет.

